

Mensen Als Wij

Museum Jan van der Togt

Mensen Als Wij

Special Arts in museale setting

Outsider kunst mag zich in een brede en toenemende belangstelling verheugen. Die interesse is terecht en sluit aan bij het open staan voor een grote diversiteit van kunstvormen en stijlen. Alles mag en kan, als het maar oorspronkelijk is. En dat is nu precies wat de kern van outsider kunst raakt: haar oorspronkelijkheid.

Als duiding in de kunstgeschiedenis en voor het grote publiek is deze kunststroming betrekkelijk nieuw. Vanaf de jaren '60 is deze stroming zo genoemd en ze is nog volop in ontwikkeling. Dat geldt haar plaats in de kunsttheorie, de waardering (of het ontbreken daarvan) als artistieke uiting en het onderscheidende ten opzichte van andere kunstprestaties.

Gedachten en meningen hierover vleien of schuren aan opvattingen over: wat is kunst, wanneer is een kunstwerk geslaagd, wat is de relatie met degene die creëert ten opzicht van de toeschouwer en de samenleving, in welke setting komt het kunstwerk tot stand? Deze laatste vraag ook in verband met het feit dat veel outsider kunstwerken worden gemaakt door kunstenaars die werken in ateliers in het kader van de dagbesteding.

Vele vragen, met even zo vele, zo niet nog meer, antwoorden. De discussie over outsider kunst lijkt wel op het (blijvende) discours over deze onderwerpen in de 'gewone' kunstwereld.

Deze tentoonstelling past bij uitstek in het Museum Jan van der Togt. Het is ontegenzeggelijk een museum, dat uitdraagt waar het voor wil staan: moderne kunst brengen, dicht bij het publiek, door laagdrempelig te zijn in de programmering. Kleurrijke doeken en objecten doen het goed in de grote, hoge zalen met veel lichtinval. Dus ook de outsider kunstwerken op deze tentoonstelling *Mensen Als Wij*.

De Stichting Special Arts Nederland nam het initiatief voor het organiseren van de tentoonstelling *Mensen Als Wij*. De stichting heeft als voornaamste doel het bevorderen van de kunstuitoefening door mensen met een handicap en het ondersteunen van kunstenaars met een beperking bij het ontwikkelen van hun talenten. Om dat te bereiken organiseert de stichting onder meer projecten en manifestaties door het hele land. Ze geeft het kwartaal magazine (p)art uit en beheert een omvangrijke en rijk gesorteerde kunstuitleen voor particulieren en bedrijven. Daarnaast doet de stichting onderzoek op het terrein van outsider kunst. Zij fungeert tevens als expertisecentrum voor kunstenaars, de belangstellende kunstwereld en galerieën.

De getoonde werken zijn samengesteld uit de collectie waarover de stichting Special Arts in het kader van haar kunstuitleen beschikt. Voorts kon gebruik worden gemaakt van werk van met Special Arts samenwerkende ateliers. Om een catalogus bij de tentoonstelling mogelijk te maken is gekozen voor een speciale editie van het kwartaalmagazine (p)art.

Kijk en ervaar. *Mensen Als Wij* is een artistiek project, dat het waard is om gezien te worden en zal zich blijvend in ons brein nestelen.

De tentoonstelling is te bezoeken van 19 juni t/m 26 juli 2009 in het Museum Jan van der Togt in Amstelveen. De tentoonstelling is mogelijk gemaakt door Zilveren Kruis Achmea.

De kunstwerken zijn deels gemaakt door zelfstandig wonende en werkende kunstenaars; deels door kunstenaars die werken in de volgende ateliers:

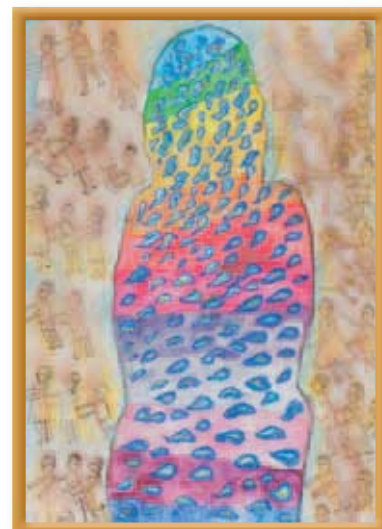
Atelier 23; Atelier Amsterdam; Atelier Artilabo; Atelier de Blauwe Roek; Atelier de Boog; Atelier 't Carillon; Fred's Atelier; Atelier de Haagse School; Atelier de Herenplaats; Atelier In Kleur; Atelier Jans Pakhuys; Kunstcentrum Laapersveld (Kijkkoor); Atelier Leonardo da Vinci; Novo Atelier Appingedam; Atelier Spat; Atelier Via Kunst; Atelier de Wijde Doelen. De gedichten zijn afkomstig uit de gemelde bundels uitgegeven door NZV Uitgevers (regen kun je ruiken) en Uitgeverij De Stiel (overige bundels).

De invalshoeken wij en zij

Met deze tentoonstelling willen de organisatoren twee invalshoeken tegenover elkaar plaatsen, met elkaar laten communiceren en, zo mogelijk, een verbinding met elkaar aan laten gaan. De ene invalshoek is die van de kunstenaar met zijn of haar beperking. Met al de daaraan verbonden begrenzingsen in het functioneren, het ongemak, de afhankelijkheden. Maar ook, met alles wat een glas halfvol maakt in plaats van halfeeg: het authentieke en de volwaardigheid van het mens zijn. Een aantal van deze mensen is, dankzij hun talent, in staat om kunstwerken met grote zeggingskracht te maken. De tentoonstelling gaat dan ook over mensen als wij, over kunstenaars in dit geval, met hun artistieke drijfveren en ambities, met hun sterkten en zwakten. Ja, inderdaad, ook met hun beperking.

Als we met open blik om ons heen durven kijken, blijken er dus drempels te bestaan tussen de wereld van mensen met een beperking en de gewone wereld. Een beeld van werelden, die gebaseerd is op vooroordelen, onbekendheid en onbegrip. De vraag blijft actueel: hoe ziet de ene wereld de andere? Dit is precies die vraag waar de organisatoren van deze tentoonstelling het over willen hebben. En de beeldende kunsten bieden ons, als vanouds, prachtige metaforen om de discussie daarover te voeren.

De andere invalshoek waar de organisatoren het over willen hebben, is die van de 'normale' mensen. Hoe moeten wij die op het eerste gezicht normale mensen beschrijven? Ieder is immers behept met een oneindige variatie aan individuele kwalificaties. Naar gelang wij een werkelijkheid voor ons zelf, of voor onze groep, willen construeren, plaatsen wij ons ergens op een reeks. We zijn geneigd ook onze medemensen ergens op die reeks te plaatsen, en liefst daar waar het ons het beste uitkomt. Helaas ontkomen wij er niet aan, dat onze keuze zich te makkelijk laat leiden door de veilige weg van de eigen soort en de ideologie van het denken in termen van wij en zij.

Voorzijde:
Tomek Herç, 31-07-2000, 2000,
acryl op papier, 65x50 cm

Links:
Jacob de Joode, *Zelfportret*, 2006,
viltstift op papier, 44x37 cm

Rechtsboven:
Dilyse Buter, *Zonder titel*,
gemengde techniek op papier,
100x70 cm

Rechtsonder:
John Hardon, *John*, 2006,
acryl op papier, 100x80 cm

Meer vragen dan antwoorden?

Binnen de kaders van de kunst doemen boeiende vragen op, waar ieder van ons eigen antwoorden op mag geven. Ik doe een kleine greep uit wat aan vragen opborrelt:

- Spreekt het werk aan, of niet, en waarom eigenlijk?
- Zal 'hun' kunst daadwerkelijk worden bekeken met de aandacht die het verdient, of zal zij ten prooi vallen aan de hooghartige meewarigheid van zelfbenoemde connaisseurs?
- Hoe zal het eigene van deze kunst worden ervaren, in vergelijking met het gebruikelijke kunstaanbod?
- Moeten wij het bijzondere kennen van degene die het kunstwerk heeft gemaakt, of juist niet? Wat voegt die kennis toe?
- Wanneer is kunst, kunst? Is hun kunst ook onze kunst?
- Tenslotte: wanneer mag iemand zich een kunstenaar noemen; wie gaat daarover?

Ik constateer dat over het onderwerp van deze tentoonstelling één dwaze kunstliefhebber meer vragen op kan roepen, dan een dozijn wijze kunstkenners wellicht kan beantwoorden! In die doelstelling van de tentoonstelling zijn de organisatoren, wat mij betreft, in ieder geval geheel geslaagd.

De kunst en de thema's

De kunst is gemaakt door kunstenaars met een beperking, fysiek, psychisch of verstandelijk. Maar wij willen de werken dus beoordelen volgens de norm waarmee wij kunst altijd willen en moeten beoordelen. Doet het werk ons iets? Wat beroert ons er in? Maakt het iets in ons los? Is het boeiend? Zullen wij het na tien jaar nog interessant vinden? We willen letten op de vormen, de compositie, het kleurgebruik, de overgangen, de details in verhouding tot het geheel. Op wat wordt uitgebeeld, wat klopt en niet klopt, de bedoelingen van de maker. Op problemen en oplossingen in het schilderij, die de kunstenaar heeft bedacht, of die wij zelf al kijkend bedenken.

Deze tentoonstelling maakt blij.

Het zijn de frisse wemelingen van kleuren die aanspreken, het gedurfde, het vrije, het spontane. We voelen ons dichtbij onze kinderjaren, nog niet door leer en logica belast. De grote Picasso liet zich ongeveer in de volgende bewoordingen uit, toen hij een tentoonstelling als *Mensen Als Wij* had bezocht: "Het heeft vele jaren van mijn artistieke leven gevergd, voor ik zulke kunst kon maken". Ik begrijp die uitspraak. Picasso was geraakt toen hij zich van de kracht van die kunst bewust werd. Een groot compliment, vooral omdat hij komt uit de mond van een geniale kunstenaar; die daarnaast een extreem kritische narcist was, waar het de kunst van anderen betreft.

Links:

Camille Grootaers, *Camille, dat ben je zelf*, 2006, kleurpotlood / gemengde techniek op papier, 50x32 cm

Rechts:

Patricia Frens, *Ik met bril*, 2008, acryl op papier, 50x65 cm

We maken vergelijkingen. Denken aan fauvisten, aan primitive art, soms aan art brut. CoBrA is vaak dicht in de buurt. Er zijn eigenlijk weinig uitingen van beeldende kunst waar geen lijntjes naar toe lopen, waarmee het spel van associatie niet valt te maken.

De outsider kunst stelt ons in staat tot vrijmoedige creatieve fantasieën. Het oog zoekt en wroet in de herinnering. Waar doet dat werk toch aan denken? Aan Karel Appel misschien? En dat aan Willem de Kooning? Eugène Brands, Gerrit Benner, Jean-Michel Basquiat? Een kleurrijk palet van moderne kunstenaars, van binnen en buiten onze landsgrenzen passeert de revue. Hé, dat heeft iets van James Ensor en dat lijkt op een werk van Wassily Kandinsky. Associaties zijn spannend, we kunnen er nog even mee doorgaan. Verbanden zijn er, lijken er te zijn, of vermoeden wij die slechts, naar allerlei groepen en stijlen. We spelen dit spel, zoals gebruikelijk bij het kijken naar kunst. Maar we zoeken op de tentoonstelling vooral het eigene van de kunstenaar en van zijn werk. En gelukkig vinden wij dat ook. Kijkt u zelf maar!

Vier deelthema's zijn te zien. Het zijn onderwerpen, genres, die dicht in de buurt blijven van de belevingswereld van de kunstenaars. Zo overspelen ze hun hand niet. De genres waaraan aandacht wordt besteed zijn *portret en zelfportret, familie en vrienden, liefde en erotiek en beroemde mensen, veraf en dichtbij*. Ze bestrijken een feitelijke en nabije leefwereld. De kunstwerken leren ons hoe de kunstenaars aan hun leefwereld een artistieke duiding geven.

Het is een genoegen langs de kunstwerken te lopen, of er kennis van te nemen via deze catalogus. Ik zei het eerder: dit werk maakt blij. Ik hoop dat velen met mij er van kunnen genieten. Respect en bewondering zijn op zijn plaats. Want al deze kunstwerken vormen een uitstekende basis voor een vruchtbare communicatie met *Mensen Als Wij*.

Ruud Lapré

Ruud Lapré is emeritus hoogleraar gezondheidszorgbeleid en economie van de gezondheidszorg. Voorts was hij programmadirecteur van het Centrum voor Management Development in de zorg, aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Hij is liefhebber en verzamelaar van kunst en auteur van publicaties over hedendaagse kunstenaars.

Links:

Corry Koch, *Zelfportret*, 2002
pastelpotlood op papier, 65x50 cm

Rechts:

Wouter Coumou, *Zonder titel*,
gemengde techniek op papier,
70x50 cm

Portret en zelfportret

Een portret van *Twee grootmoeders*, heel karakteristiek, kennelijk. De ene kijkt ons aan, haar mond verstrakt. De ander heeft haar ogen neergeslagen en glimlacht. Voor wie zou de kunstenaar Briggitte Jansen meer sympathie voelen?

Mijn oog valt op het schilderij *Selfportrait no 5* van Rafael Badilla, waarop tegen een rode achtergrond een duivelse figuur prijkt. Hij wordt als het ware gestuwd door een mysterieuze, heldere nimbus. Een verrassend effect, zeker voor een zelfportret. De scherp gestoken mefistofelische uitbeelding tegen de warme achtergrond van de drie horizontale kleurvlakken is fascinerend in zijn tegenstelling.

Heel anders, maar zeker ook het noemen waard, is de gestileerde tekening in het genre portret van Shen van der Knaap (*Derk*). In frisse, lichte blauwtinten laat hij een voluit zittende figuur zien. De uitgebeelde persoon kijkt geposeerd wat van de toeschouwer af, maar is imposant aanwezig. Saillant detail: Van der Knaap beeldt hier zijn collega kunstenaar Derk Wessels uit!

In zijn schilderijen, bijvoorbeeld het portret *Adje*, laat Caspar Russel een geheimzinnig lijnenspel zien tegen een achtergrond van abstracte kleurvlakken. Het karakteristieke van het geportretteerde gelaat wordt door magische tekens uit het alledaagse gehaald. Als we spontaan een naam erbij moeten noemen, denk ik aan Lucebert, maar ik realiseer me al te goed: dit is een Russel, een authentiek werk, dat los van de kunstgeschiedenis is ontstaan.

Linksboven:
Briggitte Jansen, *Mijn grootmoeders*,
1999, acryl op doek, 44x59 cm

Linksonder:
Shen van de Knaap, *Derk*, 2000
kleurpotlood op papier, 70x100 cm

Rechts:
Rafael Badilla, *Selfportrait no 5*,
2003, acryl op papier, 65x50 cm

Caspar Russel, *Adje*,
gemengde techniek op papier,
100x70 cm

Boven:
Tomek Herç, *07-29-2000*, 2000,
acryl op papier, 50x65 cm

Linksonder:
Paulus de Groot, *Portret II*, 1996,
acryl op papier, 65x50 cm

Rechtsonder:
Pia Vos-Visser, *Spiegelbeeld*, 1996,
gouache op papier, 76x56 cm

Boven:
Rob van den Boom, *Moniek met haar*, 2006, acryl op papier, 50x65 cm

Linksonder:
John Hardon, *Petra*, 2006, acryl op papier, 100x120 cm

Rechtsonder:
Marek Zamary, *MM8j "Secret Portrait"*, 2008, acryl op papier, 65x50 cm

Linksboven:
Nicolle Meijlink, *Tandenpoetsen (2/2)*,
1989, ets, 40x30 cm

Rechtsboven:
Rob Morren, *Portret van Katinka*
(47/50), 1999, linodruk, 28x26 cm

Linksonder:
Rob Morren, *Portret van Ruth (47/50)*,
1999, linodruk, 28x26 cm

Rechtsonder:
Nicolle Meijlink, *Portretten*, 2006, ets,
30x40 cm

Mezelfportret

Mezelf? Ja!

Ik ben een meter tachtig

Ik draag nooit
iets anders
Dan Jeans-pakken
Cowboy boots

(Een cowboy hoed
Heb ik niet
Mijn kameraad
Heeft er een)

Ik woon alleen
Helemaal alleen
Ik ben blij
Dat ik alleen woon
Geen gezaag aan mijn kop
Ik ben eenzaam
En ik ben daar blij om

Jan Goris

Uit: Ik schilder de honden blauw

Boven:
Albert Gilles, *Ik*, 2008,
fineliner op papier, 45x75 cm

Onder:
Andrens, *Zonder titel*,
potlood op papier, 40x20 cm

Familie en vrienden

Het schilderij *Vrienden* van Mieke Eissens is in heldere kleuren geschilderd in een typisch kinderlijke, primitieve stijl. Er mag van de kunstenaar geen misverstand over bestaan, daarom is op het doek de verklarende tekst er bij geschreven: dit zijn vrienden. De strakke, frontale afbeelding laat zien hoe zij tegen haar vrienden aankijkt. Zonder twijfel met een blijde blik.

Coriena Coolen heeft in het schilderij *Kindjes* van Gertie haar familie uitgebeeld. De kunstenaar hanteert een tekenachtige stijl en verhaalt van haar familie zoals dat gebeurt in een stripboek. Ook bij haar tonen de kinderen zich van hun vrolijke kant.

Een heel andere benadering van het thema familie geeft Roy Wenzel. De interpretatie van de tekening, getiteld *Inge op de fiets*, is vrij en verrassend. Het werk is spannend door het onbekende waar je naar op zoek gaat. Inge op haar fiets geeft zichzelf, noch haar bedoelingen bloot. Juist daarom blijven we wat langer kijken.

Een *Oude foto!* van Jacek (pag 13), een klein mysterie. De fotografe, staand voor haar auto, maakt een foto. Ernaast de foto van een naakte jongen en een meisje. Hun afbeeldingen worden herhaald als een trage film. Waarom?

Links:
Coriena Coolen, *Kindjes van Gertie*,
2004, acryl met viltstift op papier,
70x100 cm

Rechtsboven:
Mieke Eissens, *Vrienden*,
1997, textielverf op linnen, 39x41 cm

Rechtsonder:
Roy Wenzel, *Inge op de fiets*,
pastelkrijt / gemengde techniek op
papier, 55x50 cm

Jacek, *Oude foto*,
acryl op papier,
65x50 cm

Boven:
Wouter Coumou, *Oui/Non*,
acryl op papier, 80x108 cm

Onder:
Wouter Coumou, *Familie*,
2005, gemengde techniek op
papier, 50x65 cm

Boven:
 Monique van Deventer, *Samen met mijn broer*, 2007, gemengde techniek op papier, 45x65 cm

Linksonder:
 Linda Meijer, *De Tweeling*, 2005, gemengde techniek op papier, 65x50 cm

Rechtsonder:
 Jolanda Ruitendaal, *Trotse ouders*, 2007, ecoline / gemengde techniek op papier, 70x50 cm

Linksboven:
Roy Wenzel, *Zonder titel 1*,
gemengde techniek op papier,
100x70 cm

Rechtsboven:
Roy Wenzel, *Zonder titel 19*,
gemengde techniek op papier,
100x70 cm

Linksonder:
Caspar Russel, *Zonder titel*,
gemengde techniek op papier,
95x65 cm

Rechtsonder:
Caspar Russel, *Caspar gevangen*,
gemengde techniek op papier,
100x70 cm

Vriendschap

vrienden om je heen.
op school
in je eigen plaatsje
vrienden!
als je geen vriend hebt
dan ben je niemand
en heb je niemand
om mee te spelen.
vriendschap is belangrijk
dat vind ik.

Anouk

Uit: regen kun je ruiken

Vrienden

samen voetballen
drinken
uitgaan
cinema
blij

zoveel vrienden
peter, dimas, fouad
youssef, said, jill
een hele rij

altijd
bij mij

Junior Vanden Eynden

Uit: Blijf nog even

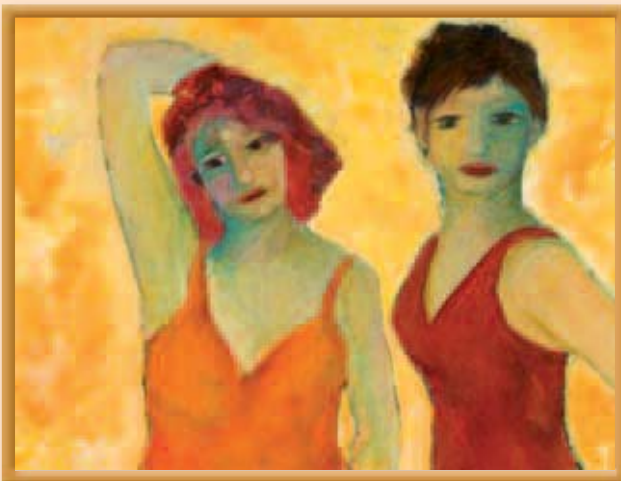
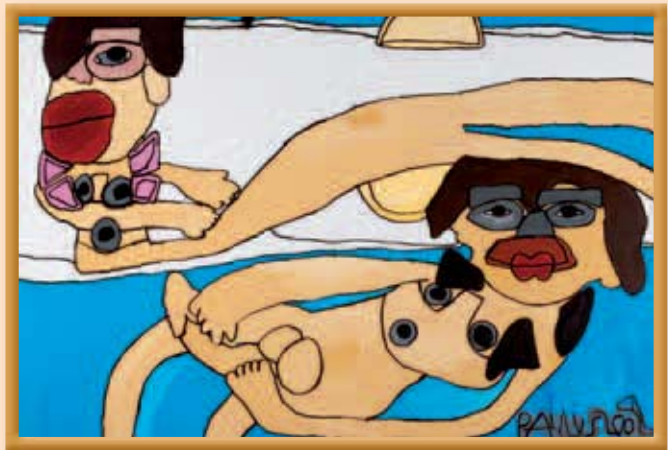
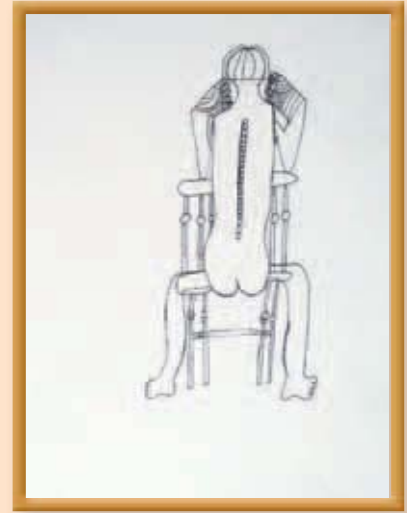

Links:

André van Drogenbroek, *Voetbal*
(3/10), 1992, ets, 40x40 cm

Rechts:

Camille Grootaers, *Op de foto*, 2005,
kleurpotlood / gemengde techniek op
papier, 50x32 cm

Linksboven:
Bardo Zandvoort, *Moeder en kind*,
2006, acryl op papier, 63x46 cm

Middenboven:
Pia Vos-Visser, *Mantelzorg*, 1999,
gouache op papier, 40x30 cm

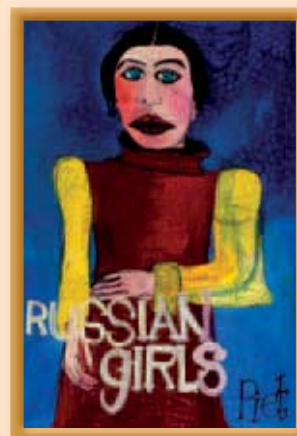
Rechtsboven:
Albertus Wolters, *Zonder titel*, 2006,
viltstift op papier, 48x32 cm

Linksmidden:
Nancy van de Vaart, *Zonder titel*,
2002, acryl op papier, 50x70 cm

Rechtsmidden:
Paulus de Groot, *Vader en de zoon,
papa Karel en Paulus*, 2002,
acryl op doek, 100x150 cm

Linksonder:
Brigitte Jansen, *Afwachting*, 1998,
acryl op doek, 60 x 80 cm

Rechtsonder:
Ria Nijenhuis-Tijhuis, *Drie op 'n Rij*,
1988, ecoline / gemengde techniek
op papier, 30x40 cm

Linksboven:
Piet Schopping, *In een boom*, 2008,
viltstift op papier, 70x100 cm

Rechtsboven:
Coriena Coolen, *Vakantie*, 2006,
acryl op doek, 70x100 cm

Linksmidden:
Ed Jansen, *Zonder titel 4*, 2006, ge-
mengde techniek op papier, 25x20 cm

Midden:
John Hardon, *Portret*, 2005,
pastelkrijt op papier, 25x32 cm

Rechtsmidden:
Mieke Eissens, *Op bezoek*, 1996,
textielverf op linnen, 34x39 cm

Linksonder:
Paulus de Groot, *Zonder titel*, 1996,
acryl op papier, 70x100 cm

Middenonder:
Piet Schopping, *Russian Girls*, 2007,
acryl op doek, 150x100 cm

Rechtsonder:
Sadya Keyzer, *Zonder titel*,
2004, oliepastel op papier, 70x50 cm

Liefde en erotiek

Over bloot gesproken. Bij het thema liefde en erotiek blijkt het een niet onbelangrijk communicatiemiddel. De Grieken en Romeinen wisten er al raad mee en we zijn er, de hele kunstgeschiedenis door, niet meer van verstoken gebleven. Waarom ook niet? Als het gaat om vormen en proporties en het tonen van affectie en emotie is het menselijk lichaam toch dat wat ons het meest nabij is.

Het werk *Compositie Oranje* van Eduard Koelewijn is niet direct te herkennen als een schilderij met een erotische ondertoon. Maar toch.... Op het beeldscherm (?) ontwaren we onder andere een naakte, wulpse vrouwentorso, die kennelijk telefonisch te bereiken is.

Ben Augustus behandelt eveneens het thema erotiek (*Zonder titel*). Zeker zo'n vijftig stripachtig getekende wulpse vrouwen trekken, in afzonderlijke omlijsting, de aandacht. Een enkele martiaal getekende man zorgt voor de afwisseling. Hij doet er functioneel alles aan om ons onverbloemd zijn mannelijkheid te bewijzen. Een onsje minder had gekund.

Ingetogener in zijn uitbeelding is Piet Schopping. In zijn schilderij getiteld *Model*, zien we een donkerharige (geklede) vrouw tegen een achtergrond van twee vlakken blauw. De vrouw draait zich naar de toeschouwer toe, ietwat uitnodigend zelfs. Haar koolzwarte ogen kijken de toeschouwer onbevangen aan.

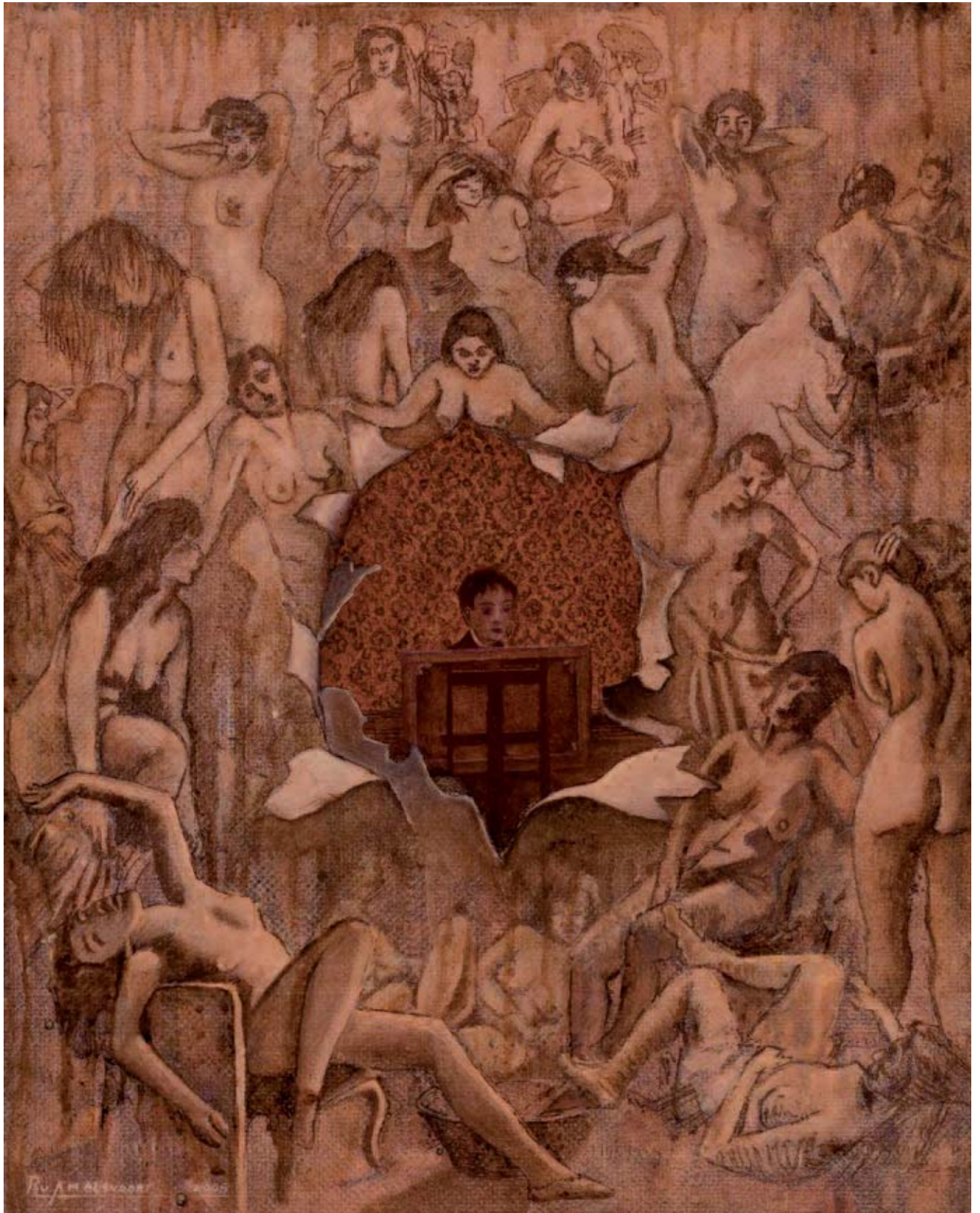

Rico van Amelsfoort laat onder de titel *De schilder en het model* (pag. 21) een interessant werk zien in monochrome pastelkleuren. We zien vooral veel naakten, in de entourage die we kennen uit het genre badende nimfen. De fascinatie van de kunstenaar voor vrouwelijk schoon laat zich raden. Een mannelijk persoon in het midden van de compositie, achter een kathedraal, trekt meer dan gewoon onze aandacht. Zijn rol staat open voor verborgen gedachtespinsels. We weten niet goed wat we eerst moeten doen, letten op het totaal, of focussen en inzoomen op de onderdelen.

Links:
Eduard Koelewijn, *Compositie met oranje*, 2004, acryl op doek, 100x100 cm

Rechtsboven:
Ben Augustus, *Zonder titel*, 1995, acryl op papier, 65x50 cm

Rechtsonder:
Piet Schopping, *Model*, acryl op doek, 163x103 cm

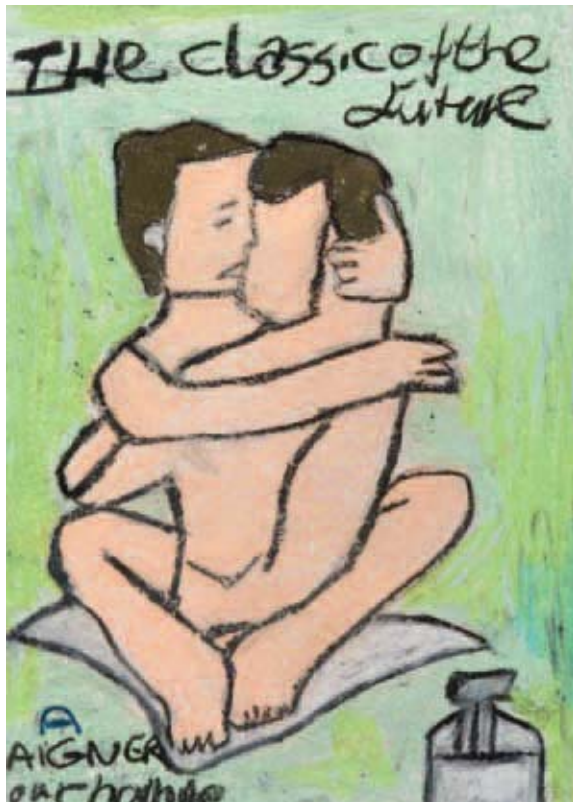

Rico van Amelsvoort, *De schilder en het model*, 2005, olieverf op doek, 50x40 cm

Boven:
Hein Dingemans, *Zonder titel*,
1996, pentekening
op papier, 48x63 cm

Onder:
Rob Morren, *Plassende vrouw*, 1995,
oliepastel / gemengde techniek
op papier, 50x65 cm

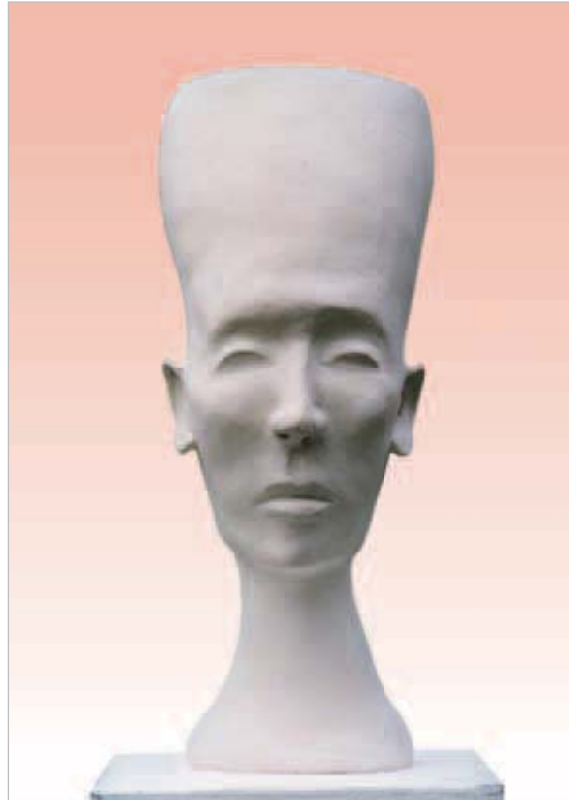

Linksboven:
Petra van Renswoude, *The classic of the future*, 2004, oliepastel op papier, 42x29 cm

Rechtsboven:
Petra van Renswoude, *Dolce*, 2004, oliepastel op papier, 42x29 cm

Linksonder:
Petra van Renswoude, *Zonder titel*, 2005, pastelkrijt op papier, 41x30 cm

Rechtsonder:
Petra van Renswoude, *Zonder titel*, 2005, pastelkrijt op papier, 41x30 cm

Linksboven:
Herma Mans, *Verlangen*, 2004,
speksteen, 43x9x16 cm

Rechtsboven:
George Kabel, *Kop farao*, 2000,
keramiek, 50x20x20 cm

Linksonder:
Evert Bolt, *Ingehouden Intimiteit*, 1995,
belgisch hardsteen, 36x20x16 cm

Rechtsonder:
George Kabel, *Dans 2*, 2008,
70x20x20 cm

Liefhebben

houden van iemand
houden van iets
houden van een dier

het is allemaal hetzelfde
het is allemaal moeilijk
het liefhebben van iemand is moeilijk

je wint of verliest
het is nooit gelijkspel

dat merk je nog wel

Seyma Yilmaz

Uit: Blijf nog even

Links:
Roel Heijmans, *Love me (EP)*,
oliepastel op papier, 100x70 cm

[ ]

Vriend jij bent
Mijn allerknapste en je kunt
Kussen
Je weet ik vind
Je de liefste en stoerder dan andere jongens
Mijn vrijer en
Knuffeldiertje van mij ik
Mis je ik hou van jou

Silvi Schreurs

Uit: Mijn hersens denken als ik slaap

Rechts:
Jacob de Joode, *Bruidspaar, 2009*,
viltstift op papier, 30x50 cm

Beroemde mensen, veraf en dichtbij

Schilderijen van beroemde mensen zijn er genoeg. Bijvoorbeeld het doek van Roel Heijmans, die oud-voetbalinternational Danny Blind schilderde. Star als een Egyptische farao, geposteerd naar zijaanzicht. De bal aan de rechtervoet.

Ook het schilderij van Dilyse Buter met de titel *Vredesduif* (pag. 27) toont ons een staalkaart van beroemde en beruchte mensen. Zonder veel moeite herkennen wij er twee, Vincent van Gogh en Michael Jackson. De anderen verklappen wij niet, daar mag de kijker naar raden.

Katja Schuurman van Bertus Wolters is bescheiden getekend, maar in haar naam volop aanwezig. Maar wie is Jessica, waarmee zij kennelijk moet concurreren?

Sieberen de Vries is overduidelijk een fan van de dames van de televisie. Hij schilderde onder andere een vrolijke Lieke van Lexmond op zodanige wijze, dat zij zeker ook fan van Sieberen zal worden.

Links:

Albertus Wolters, *Katja Schuurman*, 2006, viltstift op papier, 50x15,5 cm, Foto: via Atelier 23

Rechtsboven:

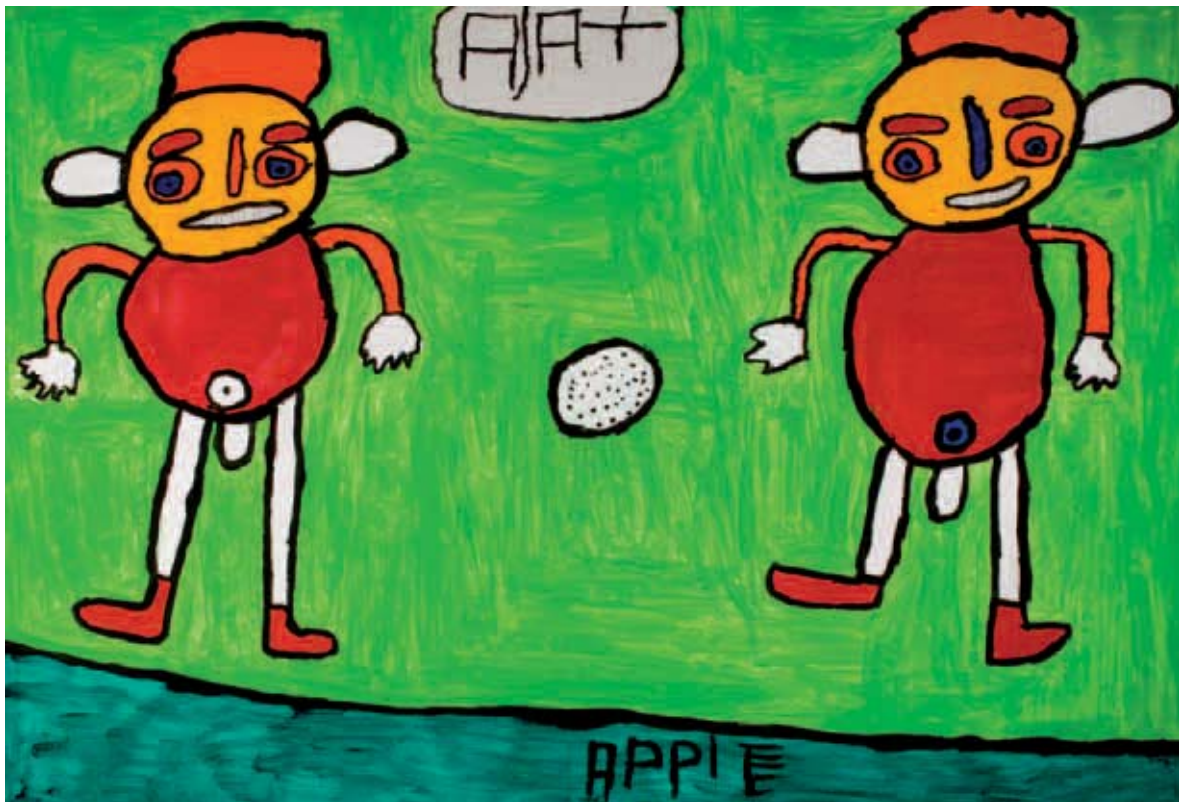
Roel Heijmans, *Danny Blind*, 1995, oliepastel op papier, 65x50 cm

Rechtsonder:

Sieberen de Vries, *Lieke van Lexmond*, 2004, acryl op papier, 48x63 cm

Dilyse Buter, *Vredesduif*, 2008,
acryl / gemengde techniek op papier,
100x120 cm

Boven:
Paulus de Groot, *Koningin Beatrix*,
2005, acryl op doek, 100x150 cm

Onder:
Appie Prinssen, *Ajax 6*, 1996, acryl
op karton, 104x150 cm

Boven:
Dilyse Buter, *Desperate Housewives*,
2005, gemengde techniek op papier,
75x100 cm

Linksonder:
Sieberen de Vries, *Maxima*,
acryl op papier, 70x70 cm

Rechtsonder:
Roel Heijmans, *Diana*, 1997,
oliepastel op papier, 83x71 cm

Boven:
Sieberen de Vries,
Sylvana Simons,
2004, acryl op papier, 48x62 cm

Onder:
Sieberen de Vries,
Gallyon van Vessem II, 2004,
acryl op papier, 48x62 cm

[ ]

mooie haren
blond sexi
mooie ogen
blauw sexi
mooie mond
glans sexi
grappig sexi
mun meisje

Casper Slabbers

Uit: Blijf nog even

Mona Lisa

een vrouw
mooie knappe vrouw
een geheime vrouw
met een geheime lach
wat ze dacht weet
ik niet

een schilder kwam
haar tegen
pakte een potlood
begon te tekenen
een portret
duurde wel weken
en af en toe een blik
naar haar geheimzinnige lach
plotseling een schreeuw van
Leonardo da Vinci: mooi
en klaar istie

David

Uit: regen kun je ruiken

Links:
Rudy Groenendijk, *Marilyn Monroe*,
2009, acryl op doek, 80x60 cm

Rechts:
Wouter Coumou, *Mona Lisa*, 2008,
pentekening / gemengde techniek
op doek, 100x100 cm

Achterzijde:
Nicolle Meijlink, *Twee Grote Een
Klein Figuur*, 2005, sjabloondruk,
65x48 cm

Colofon

Tekst: Ruud Lapré; **tekstredactie:** Klaaske de Vos, **eindredactie:** Tine Veldhuizen. **Fotografie:** Gerard van Rossum en andere fotografen via ateliers. **Vormgeving en realisatie:** Ladenius Communicatie bv, Houten. **(p)art** is een kwartaaluitgave van Special Arts. **Postadres:** Postbus 125, 3940 AC Doorn; **Bezoekadres:** Stamerweg 22, Doorn. **Telefoon:** 0343 - 42 04 44; **fax:** 0343 - 41 61 33; **e-mail:** info@specialarts.nl; www.specialarts.nl. **Postbanknummer:** 286136; Rabobank nr.14.32.52.941. **ISSN:** 1385-0318. **Abonnement:** € 19,50/jr. **Losse nummers:** € 5,50 **Overname** van artikelen is alleen toegestaan met toestemming van de redactie.